

“Es va creant una crisi de confiança que agreuja la situació econòmica”

La nova directora de l’FMI, Christine Lagarde, va originar un daltabaix dels mercats amb aquesta entrevista concedida al setmanari ‘Der Spiegel’. Hi alerta contra una recessió mundial i hi demana als països industrialitzats que afrontin plegats l’amenaça d’una davallada.

Christine Lagarde, de 55 anys, dirigeix des del juliol passat el Fons Monetari Internacional (FMI) a Washington. L’ex-ministra d’Economia francesa és la successora del seu compatriota Dominique Strauss-Kahn, que va haver de dimitir arran de les acusacions de violació.

—Senyora Lagarde, l’economia mundial es frena, les borses cauen, els bancs ja no deixen diners. Això no us fa pensar en l’any 2008, poc abans d’enfonsar-se el banc d’inversions Lehman Brothers?

—Tota situació històrica és única, no s’ha de comparar amb un cas anterior. Al Fons Monetari Internacional, però, hem constatat en el transcurs de l’estiu que es va creant una crisi de confiança que agreuja la situació econòmica mundial. Per això cal prendre mesures i evitar l’amenaça d’una espiral crítica.

—Com sorgeix, aquesta crisi de confiança?

—Pel baix creixement econòmic i l’alt endeutament dels estats. Tots dos factors minen la confiança a tots els països i la força del sistema bancari, sobretot si els bancs posseeixen un nombre considerable de títols estatals. Si aquests instituts de crèdit arriben a passar dificultats, uns altres països se’n ressentiran. Hem de trencar aquest cercle viciós.

—Què s’hi pot fer?

—Mirant cap a Europa, recomanem que els estats adaptin el seu estalvi a la nova situació i que tinguin en consideració mesures de foment del creixement. A més, haurien d’ampliar el capital dels

Christine Lagarde, experta en economia i directora del Fons Monetari Internacional.

seus bancs. Totes dues coses van relacionades, perquè una situació econòmica insegura i la crisi del deute estatal malmeten la confiança en els bancs.

—No creieu que el vostre advertiment de la falta de 200.000 milions d'euros al balanç dels bancs europeus agreuja la situació?

—Nosaltres supervisem l'estabilitat financera global i ens fixem en la situació d'Europa. Publicarem els resultats del nostre estudi d'aquí a unes quantes setmanes. En general veiem la necessitat que els bancs europeus es recapitalitzin i que siguin prou forts per a resistir els riscos de la crisi del deute estatal i del creixement feble. És necessari per a evitar que s'escampi a més països.

—El món és a les portes d'una nova recessió?

—Encara la podem evitar. Les possibilitats dels governs i dels bancs emissors són menors que a l'any 2009, perquè ja han esgotat una bona part de la seva municció. Però si els governs, les organitzacions internacionals i els bancs centrals treballen junts podrem evitar la recessió.

—Malgrat tot, en aquests moments passa exactament el contrari. Molts governs estalvien per a posar ordre després de les despeses efectuades durant la crisi. Això és erroni?

—En línies generals això no es pot dir, depèn del país en qüestió. Per a alguns estats, va bé. Per a uns altres, les mesures establertes ara són massa estrictes. Haurien de pensar que potser cal afluixar-les, especialment si la seva economia continua afeblint-se i amb la condició que vagin pel camí de la consolidació a termini mitjà.

—Entrem en detalls, doncs. Alemanya hauria de fer més per la conjuntura mundial?

—En els exàmens dels estats que fem cada any, fa poc que els nostres experts van visitar Alemanya, i van comprovar que la recuperació de les finances estatals alemanyes funciona molt bé en les circumstàncies actuals.

—De moment...

—És clar que això sempre depèn de les circumstàncies. Si cauen les exportacions, en què es basa el model econòmic alemany, el govern podria fer un canvi de rumb.

—Hauria d'estimular la demanda?

—Que Alemanya reactivi la demanda interna és bo per a l'economia alemanya i per a la dels països veïns. Des que vaig parlar d'això per primera vegada com a ministra d'Economia de França, la demanda alemanya ha millorat.

—No és perillós que països com el vostre, França, amb una situació tan fràgil, vulguin portar a terme una frenada del deute?

—S'ha d'entendre com un senyal per als mercats financers. És per a demostrar als inversos que el govern té intencions serioses d'equilibrar el pressupost. La intenció general que hi ha al darrere és bona.

—Recomanàrieu als Estats Units que es decantessin per una frenada del deute?

—Cada país ha de decidir per si mateix quin senyal envia al mercat. L'FMI té molts experts sobre el sanejament de les finances estatals que podrien ser d'ajut a la introducció de frenades del deute. Els transmetriem el nostre saber de molt bon grat.

—Les mesures d'estalvi dels Estats Units van prou lluny?

—A quines us referiu?

—A la declaració, després de llargues discussions sobre el sostre del deute, de retallar de 2,4 bilions de dòlars la despesa pública durant els deu anys vinents.

—Aquests acords a llarg termini sempre són bons si transmeten amb credibilitat que s'actua contra un dèficit desbordant i una explosió de la despesa, per exemple, en salut. Si aquests objectius a termini mitjà se segueixen seriosament, també hi ha lloc per a mesures a curt termini per a estimular el creixement, la qual cosa, a més, crea ocupació.

—Els Estats Units necessiten un nou programa econòmic?

—Actualment, hi veiem una fase d'un creixement molt baix i un problema de confiança que aquest estiu ha culminat en una baixada de la qualificació AAA. Si Els Estats Units aporten un pla d'adaptació creïble a termini mitjà, possiblement hi haurà lloc per a aplicar mesures d'estalvi a curt termini i introduir-ne de foment del creixement.

—Les vostres propostes consisteixen a combatre una crisi de deute amb més deute.

—Jo no ho veig així. En un món entreteixit per l'economia, en què l'ac-

tivitat dels països industrialitzats tenen una influència immediata en els països en via de desenvolupament, ja no es pot continuar essent tan tossut si la situació canvia. Però no hem canviat la nostra idea, segons la qual el deute alt és perjudicial, sinó només la visió de la situació actual de l'economia mundial.

—Ara a la zona euro es pot veure on porta un endeutament massa alt. El Banc Central Europeu ha hagut de comprar títols estatals d'Espanya i d'Itàlia per milers de milions. A final de setembre, el Fons Europeu d'Estabilitat Financera (FEEF) empenirà aquesta tasca. Té prou diners per a fer-ho?

—El FEEF serà prou flexible. Fins ara portava una mena de camisa de força. En el futur podrà donar suport a bancs, garantir ajuts a la liquiditat dels estats i comprar préstecs al mercat secundari. Tot això serà molt benvingut.

—Els caps d'estat i de govern europeus han donat noves tasques al cap del FEEF, Klaus Regling, però no pas més diners. N'hi haurà prou amb els 440.000 milions d'euros que li han concedit?

—La cancellera Angela Merkel, el president Nicolas Sarkozy i els seus col·legues han assegurat unes quantes vegades que es podrà portar a terme tot el que sigui necessari. Entenc que això també inclou satisfer les demandes del FEEF.

—Fins al punt de donar suport a Itàlia? No és un país massa gran perquè el salvin els estats socis?

—Els caps d'estat i de govern han arribat a un acord per a fer tant com calgui a fi de salvar l'euro. Els mercats no han d'infravalorar aquesta promesa. A més, Itàlia ha activat mesures d'estalvi i reformes estructurals.

—Els crítics diuen que ja han ajudat prou Grècia. El país hauria de sortir de l'eurozona. Us sembla una bona idea?

—En primer lloc, no em correspon de decidir-ho. En segon lloc, crec que tots els implicats, tant si és la Comissió Europea com el Banc Central Europeu, l'FMI o els membres de l'eurozona, estan profundament decidits que funcioni el programa de salvació de Grècia, i, per tant, de l'euro. Faran tant com calgui perquè l'economia grega torni a ser competitiva i perquè el país pugui saldar el deute.

—A l'eurozona, sempre hi apareixen nous obstacles. Finlàndia demana que Grècia presenti garanties abans de rebre més ajuts. Alguns altres països volen seguir aquest exemple. Això no posa en qüestió tot el mecanisme de rescat?

—Pel que jo sé, els països de l'eurozona cerquen una solució a les expectatives de tots els països. No pot haver-hi una solució feta a mida només per a Finlàndia, que no s'adapti a cap altre país. Estic segura que els membres de la zona euro són conscients de la seva responsabilitat i que hi trobaran una solució.

—A França és possible que hagueu d'encarar un procés judicial. Us acusen d'abús de poder quan ocupàveu el càrrec de ministra d'Economia i l'estat va compensar l'empresari Bernard Tapie per un negoci amb Adidas que va fracassar. Dimitiríeu si us haguéssiu de defensar davant d'un tribunal.

—Sobre aquest cas, ja se'n va parlar durant la meua candidatura. El consell de l'FMI va arribar a la conclusió que això no canvia en absolut la meua capacitat de portar a terme la meua feina ni el compliment de les meves obligacions.

—La qüestió és si heu actuat segons les instruccions del president Nicolas Sarkozy...

—Si hagués de contestar aquesta pregunta ho faria davant d'un tribunal. Em sembla més apropiat que no pas fer-ho davant d'uns periodistes.

—**Hi ha una regla no escrita segons la qual el cap de l'FMI ha de ser un europeu i, com a contrapartida, els americans trien el cap del Banc Mundial. Ara que els centres de poder es desplacen, sereu la darrera representant d'Europa en la direcció de l'FMI?**

—Espero que no. Molts talents quedarien fora de la competició. Però no em correspon a mi de decidir-ho. Jo no sóc aquí com a europea. He mirat d'evitar de pensar com a europea o com a francesa. En el moment que arribes a l'FMI, ets un treballador d'una organització global.

*Marc Hujer
Christian Reiermann
Traducció de David Egea*

L'hora zero de Trípoli

Els líders rebels miren de restaurar l'ordre a Líbia, tot i el caos que de vegades encara hi preval.

El tirà ha caigut, però encara no n'han expulsat l'esperit. El planificador militar de la rebel·lió i la caiguda de Trípoli, Mustafà Noah, explica per primera vegada la manera com els revolucionaris van prendre les armes, van mantenir contacte amb l'OTAN i van conquerir la capital.

La guerra s'ha acabat a Trípoli, però cada nit comença la batalla de nou. Cap a les 10 o les 11 comencen a sentir-se les ràfegues dels kalàixnikovs, se senten els trets de les metralladores. Quan els canons antiaeris bramen aïlladament o en salves, l'aire tremola. Els revolucionaris disparen nit rere nit, com si cada nit haguessin de tornar a derrotar Gaddafi.

A l'hospital central van donant d'alta els combatents amb ferides lleus, però malauradament no queden llits buits. Sempre hi arriben nous ferits amb trets de bales perdudes del foc amic.

“A l'ala infantil, ara hi ha la meitat dels casos”, explica el Dr. Ahmed. Durant la visita ensenya els seus pacients nous. “Aquí la Hanadi, de 9 anys, que va rebre un tret a l'esquena quan el seu veí va

disparar a l'aire amb el kalàixnikov. Allà, en Hani, de 14 anys, va rebre metralla a la panxa i a la cama en una excursió familiar al quarter general de Gaddafi.” Va de llit en llit. Riu. “Potser haurem de parlar un moment amb els nois perquè deixin de fer això.”

Fins ara ningú del nou comitè, consell o comissió no s'ha deixat veure a l'hospital. Van ser els metges mateix que van organitzar l'evacuació del personal i el transport d'aigua. Els medicaments, els reben de la Creu Roja. “En aquests moments som un hospital completament autònom”, afirma Ahmed.

42 anys després. Trípoli a l'hora zero, 42 anys després de l'inici de la monstruosa dictadura, és una barreja d'aldarulls salvatges i de civisme inesperat, de llei